

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 208/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť D. M., B., zastúpeného advokátom JUDr. Ľ. P., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 284/2002 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. apríla 2011 doručená sťažnosť D. M., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 284/2002.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je stranou – poškodeným – v trestnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 2 T 284/2002 proti obžalovanému E. V. (ďalej len „obžalovaný“). Napriek tomu, že obžaloba bola okresnému súdu podaná už 21. novembra 2002, do dňa podania sťažnosti ústavnému súdu nebolo trestné konanie právoplatne skončené. Okresný súd síce (v poradí už tretím) rozsudkom z 15. decembra 2010 vo veci meritórne rozhodol, avšak z dôvodu podania riadneho opravného prostriedku prokurátorom Okresnej prokuratúry Bardejov (ďalej len „okresná prokuratúra“) rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť. V súčasnosti sa vec nachádza na Krajskom súde v Prešove (ďalej len „krajský súd“).

Pretože podľa názoru sťažovateľa v označenom trestnom konaní dochádzalo k „evidentným“ priedahom, podal 8. februára 2011 sťažnosť predsedovi okresného súdu, ktorý ju však považoval za neopodstatnenú.

Sťažovateľ je presvedčený, že postupom okresného súdu v tomto trestnom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, čo odôvodnil takto:

„Od podania obžaloby uplynulo už takmer 9 rokov, a vo veci doteraz nebolo právoplatne rozhodnuté. Dĺžka konania vysoko presahuje akékoľvek ponímanie štandardnej dĺžky konania. Ja som sa konania zúčastňoval, hoci som nemusel, súd však vo veci nekonal, nevyužil zákonom dané prostriedky na zabezpečenie konania bez priedahov. Podľa môjho názoru sa nejedná o nijak skutkovo ani právne zložitú vec, vo veci nebolo vykonávané žiadne rozsiahle dokazovanie, neexistuje ani jeden rozumný argument, prečo konanie trvalo tak dlho...“

... označené konanie na Okresnom súde Bardejov je v rozpore s účelom ústavou zaručeného práva na konanie bez zbytočných priedahov, nakoľko ani po uplynutí neúmerne dlhšej doby súd vo veci nerozhodol a neodstránil moju právnu neistotu...“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1.) Základné právo sťažovateľa, právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, zaručené ustanovením článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, bolo v konaní vedenom na Okresnom súde Bardejov pod č. k. 2 T 284/02, porušené.

2.) Okresnému súdu Bardejov prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 284/02 konal bez zbytočných prietáhov.

3.) Ústavný súd priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie v sume 6.000,- €, ktoré je Okresný súd Bardejov povinný vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4.) Porušovateľ je povinný sťažovateľovi nahradiť trovy súdneho konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal...

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu je posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 284/2002 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

V súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06, II. ÚS 250/09) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 284/2002 okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom z 15. decembra 2010, t. j. viac ako 4 mesiace pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (29. apríla 2011). Podľa zistenia ústavného súdu o odvolaní okresnej prokuratúry proti rozsudku okresného súdu koná od 16. marca 2011 krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 13/2011, pričom konanie nie je dosiaľ skončené.

Sťažnosť na postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 284/2002 bola teda ústavnému súdu doručená (podaná osobne 29. apríla 2011) potom, ako okresný súd vo veci vyhlásil rozsudok (15. decembra 2010). Takže v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už okresný súd nemohol ovplyvniť plynulosť priebehu konania, a teda ani porušiť označené právo sťažovateľa, pretože vyhlásením rozsudku vo veci samej okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľa v konaní pred súdom prvého stupňa. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd v tomto štádiu nemohol vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila vyhlásením rozhodnutia vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd však nad rámec poznamenáva, že ak by po skončení odvolacieho konania bola vec opätovne vrátená okresnému súdu a v jeho postupe by opätovne nastali prieťahy v konaní, sťažovateľ má právo opätovne sa domáhať ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov novou sťažnosťou podanou ústavnému súdu.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o prikázaní okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov a o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy), ústavný súd o tejto časti sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2011